

Αρ.ΣΕ: 1414-21

02 Απριλίου 2021

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

**Νομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων & Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών & Γυναικών
συνεδριάζουν ΕΚΤΑΚΤΩΣ και ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ, Δευτέρα, 5 Απριλίου 2021 και ώρα 9.00 π.μ.**

Νομοθετική εργασία:

**9.00 π.μ. - Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Βίας κατά των
Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας Νόμος του 2021.**

(Αρ. Φακ. 23.01.062.095-2021)

Συνέχιση της συζήτησης.

(Αντίγραφο κειμένου του νομοσχεδίου επισυνάπτεται.)

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, και σε συνέχεια της επιστολής μας (Αρ.ΣΕ: 1413-21 και ημερ.28.03.2021), σας υποβάλλουμε τα επιπρόσθετα σχόλια/ εισηγήσεις της ΣΕΠΚΒΟ, ως ακολούθως:

Άρθρο 34 - Συνεργασία με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

(1) Οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες δύνανται να συνεργαστούν για την παροχή των απαιτούμενων υπηρεσιών προστασίας, συνδρομής και στήριξης στα θύματα ή και εκπαίδευσης λειτουργών τους στα πλαίσια των προνοιών του παρόντος Νόμου, με μη κυβερνητικό οργανισμό βάσει πρωτοκόλλου συνεργασίας ή ειδικής συμφωνίας μεταξύ τους:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος «απαιτούμενες υπηρεσίες» αφορά υπηρεσίες παροχής νομικών συμβουλών, νομικής εκπροσώπησης, ιατρικών υπηρεσιών περιλαμβανομένου ψυχιάτρου, ψυχολόγου, κοινωνικού λειτουργού, άρθρια εκπαιδευμένων για τη διαχείριση υποθέσεων που αφορούν θύματα και τις οικογένειες τους.

(2) Ο σκοπός της συνεργασίας/ανάθεσης αρμοδιοτήτων σύμφωνα με το εδάφιο (1) είναι, η παροχή ολιστικών υπηρεσιών στα θύματα, οι οποίες να είναι συγκεντρωμένες και άμεσα προσβάσιμες από το θύμα και τα μέλη της οικογένειάς του, σε ένα φιλικό προς το θύμα περιβάλλον.

(3) Η οποιαδήποτε συμφωνία ή πρωτόκολλο συνεργασίας/ανάθεσης αρμοδιοτήτων σύμφωνα με το εδάφιο (1), δεν θα επενεργεί ως αποποίηση ή μετάθεση των νομικών ευθυνών των εμπλεκόμενων υπηρεσιών βάση του παρόντος Νόμου.

Σχόλια:

Το άρθρο 34 αναγνωρίζει τη σημαντική συμβολή των ΜΚΟ στην παροχή υπηρεσιών στήριξης προς τα θύματα βίας, καθώς επίσης και τη στενή συνεργασία που υπάρχει μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και ΜΚΟ, μέσα από πρωτόκολλα συνεργασίας/ ανάθεσης αρμοδιοτήτων. Συνδέοντας το άρθρο αυτό, με την κυτταρική πραγματικότητα, είναι ευρέως γνωστό ότι, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας (ΥΚΕ), τα τελευταία χρόνια εφαρμόζουν

εντατικά την πολιτική τακτική του εδαφίου 34 (1), δηλαδή προσφέρουν τις «απαιτούμενες υπηρεσίες» μέσα από πρωτόκολλα συνεργασίας/ ανάθεσης αρμοδιοτήτων με ΜΚΟ. Στο πλαίσιο τέτοιων συμφωνιών (outsourcing) δημιουργήθηκαν τα δύο Σπίτια, το Σπίτι του Σπιτιού, με Διαχειριστή το "Hope For Children" CRC Policy Center, και το Σπίτι της Γυναίκας, με Διαχειριστή το ΣΠΑΒΟ. Από τη στιγμή που οι ΥΚΕ προσφέρουν τις «απαιτούμενες υπηρεσίες», όχι κατ'ιδίαν αλλά μέσα από πρωτόκολλα συνεργασίας/ ανάθεσης αρμοδιοτήτων με ΜΚΟ, οφείλουν να διασφαλίζουν και την οικονομική στήριξη των ΜΚΟ αυτών. Οι «απαιτούμενες υπηρεσίες» αποτελούν νομική υποχρέωση των κρατικών υπηρεσιών να τις προσφέρουν στα θύματα, και όχι απλά στα πλαίσια ενός «προγράμματος».

Το ΣΤΓ δημιουργήθηκε με σκοπό να ικανοποιήσει πρόνοιες της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, και αποτελεί συστέγαση και σύμπραξη εμπλεκόμενων κρατικών υπηρεσιών και ΜΚΟ. Συνεπώς, από τη στιγμή που οι κρατικές υπηρεσίες προσφέρουν τις «απαιτούμενες υπηρεσίες» με outsourcing μέσω των ΜΚΟ, το κράτος έχει υποχρέωση να διασφαλίσει την πλήρη οικονομική στήριξη/ χρηματοδότηση των οργανισμών αυτών. Το ζήτημα αυτό ενώ χρήζει εξαιρετικής σημασίας, διαπιστώνουμε ότι απουσιάζει από το άρθρο 34.

Σημειώνεται ότι, σχετικά με το θέμα, είναι τα άρθρα 8 και 9 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, ως ακολούθως:

Άρθρο 8 – Οικονομικοί πόροι

Τα Μέρη θα παραχωρήσουν κατάλληλους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για την επαρκή εφαρμογή των ενιαίων πολιτικών, μέτρων και προγραμμάτων για να αποτρέψουν και να καταπολεμήσουν όλες τις μορφές βίας που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης, περιλαμβανομένων και εκείνων που διεξάγονται από μη κυβερνητικούς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών.

Άρθρο 9 – Μη κυβερνητικοί οργανισμοί και κοινωνία των πολιτών

Τα Μέρη θα αναγνωρίσουν, θα ενθαρρύνουν και θα υποστηρίξουν, σε όλα τα επίπεδα, το έργο των σχετικών μη κυβερνητικών οργανισμών και της κοινωνίας των πολιτών που δρουν στην καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και θα καθιερώσουν ουσιαστική συνεργασία με τους οργανισμούς αυτούς.

Εισήγηση:

Εισηγούμαστε τα ακόλουθα:

- το άρθρο 8 της Σύμβασης να προστεθεί στο άρθρο 34 του νόμου, ώστε το κράτος να διασφαλίζει τους οικονομικούς πόρους των ΜΚΟ που προσφέρουν «απαιτούμενες υπηρεσίες» στις γυναίκες θύματα βίας και τα εξαρτώμενα τους.
- στην ερμηνεία - «εμπλεκόμενες υπηρεσίες» να προστεθεί στο τέλος η φράση «και Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί (ΜΚΟ) που προσφέρουν απαιτούμενες υπηρεσίες σε γυναίκες θύματα βίας».

Δημιουργία νέου άρθρου - Νομική υποχρέωση ανταλλαγής πληροφοριών στα πλαίσια της διυπηρεσιακής συνεργασίας των εμπλεκόμενων υπηρεσιών

Σχόλια:

Η διατμηματική/ διυπηρεσιακή/ πολυθεματική προσέγγιση αποτελεί βασικό προαπαιτούμενο στην αποτελεσματική διαχείριση των υποθέσεων βίας.

Σχετικά με το θέμα είναι τα άρθρα της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, ως ακολούθως:

- Άρθρο 7 – Περιεκτικές και συντονισμένες πολιτικές
 1. Τα Μέρη θα πάρουν τα απαραίτητα νομοθετικά και άλλα μέτρα για να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν αποτελεσματικές, **περιεκτικές και συντονισμένες πολιτικές** για όλο το Κράτος περιλαμβάνοντας όλα τα σχετικά μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης και θα προσφέρουν μια ολιστική απάντηση στη βία κατά των γυναικών.
 2. Τα Μέρη θα διασφαλίσουν ότι οι πολιτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 τοποθετούν τα δικαιώματα του θύματος στο κέντρο όλων των μέτρων και **εφαρμόζονται μέσω μιας αποτελεσματικής συνεργασίας ανάμεσα στους σχετικούς φορείς, ιδρύματα και οργανισμούς.**
 3. Τα μέτρα που θα ληφθούν σύμφωνα με το παρόν άρθρο **θα περιλαμβάνουν, όπου χρειάζεται, όλους τους σχετικούς παράγοντες, όπως κυβερνητικούς φορείς, εθνικά, περιφερειακά και τοπικά κοινοβούλια και αρχές, τα εθνικά ιδρύματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών.**
- Άρθρο 15 - Εκπαίδευση Επαγγελματιών
 2. Τα Μέρη θα ενθαρρύνουν την εκπαίδευση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 να περιλαμβάνει **εκπαίδευση σε συντονισμένη συνεργασία πολλαπλών φορέων για να επιτρέψει τον ολοκληρωμένο και κατάλληλο χειρισμό των παραπομπών σε περιπτώσεις βίας** που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης.
- Άρθρο 18 – Γενικές υποχρεώσεις
 2. Τα Μέρη θα λάβουν τα **απαραίτητα νομοθετικά ή άλλα μέτρα, σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία, για να διασφαλίσουν ότι υπάρχουν οι κατάλληλοι μηχανισμοί που παρέχουν αποτελεσματική συνεργασία ανάμεσα σε όλους τους σχετικούς κρατικούς φορείς, περιλαμβανομένης της δικαστικής εξουσίας, των εισαγγελικών αρχών, των φορέων επιβολής του νόμου, των τοπικών και περιφερειακών αρχών καθώς και μη κυβερνητικούς οργανισμούς και άλλους σχετικούς οργανισμούς και οντότητες, για την προστασία και την υποστήριξη θυμάτων και μαρτύρων όλων των μορφών βίας που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης, περιλαμβανομένης και της παραπομπής σε γενικές και εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης** όπως αναφέρονται λεπτομερώς στα Άρθρα 20 και 22 της παρούσας Σύμβασης.

Στο παρόν νομοσχέδιο, η διατμηματική/ διυπηρεσιακή/ πολυθεματική προσέγγιση για την αποτελεσματική διαχείριση των υποθέσεων βίας είναι ενσωματωμένη σε διάφορα άρθρα, ως ακολούθως:

- Άρθρο 18 (1) - Δικαίωμα λήψης πληροφοριών από θύμα
 «...όταν **εμπλεκόμενη υπηρεσία ή μη κυβερνητικός οργανισμός κρίνει έχοντας βάσιμες στοιχειοθετημένες ή δικαιολογημένες υποψίες ότι οποιοδήποτε πρόσωπο ενδέχεται να είναι θύμα δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, ή έρχεται σε πρώτη επαφή με θύμα το παραπέμπει ή/και ενημερώνει σχετικά το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας,...**»

Η διαδικασία παραπομπής προϋποθέτει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.

- Άρθρο 19 (3) (7) (9) - Προστασία καταγγελλόντων και θυμάτων και υποχρεώσεις διωκτικών αρχών.
 (3) Σε περίπτωση που η **Αστυνομία κρίνει ότι το θύμα κινδυνεύεισε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, ή με μη κυβερνητικό οργανισμό.**
 (7) **Οποιαδήποτε νόμιμη οργάνωση, ίδρυμα, σωματείο ή μη κυβερνητική οργάνωση, ...να βοηθά και να στηρίζει το θύμα κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας.**

(9) Οι διωκτικές αρχές λαμβάνουν όλα τα ... απαραίτητα μέτρα για την παροχή κατάλληλης προστασίας... κατά τη διάρκεια και μετά την έρευνα και δίωξη των δραστών των αδικημάτων..., μέσω και οργανώσεων, ιδρυμάτων, σωματείων ή μη κυβερνητικών οργανώσεων που ασκούν δραστηριότητες ή παρέχουν συνδρομή στα θύματα....

Για την αποτελεσματική συνεργασία της αστυνομίας με τις ΥΚΕ, άλλων εμπλεκόμενων υπηρεσιών και ΜΚΟ, προαπαιτείται η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους.

- Άρθρο 20 (2) (4) (8) - Ατομική αξιολόγηση κινδύνου για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας
(2) **Ανάλογα με το αποτέλεσμα της αναφερόμενης στο εδάφιο (1) αξιολόγησης, η Αστυνομία συνεργάζεται, εκεί όπου χρειάζεται, με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας και τις Ιατρικές Υπηρεσίες για περαιτέρω αξιολόγηση των αναγκών του θύματος...**
(4) **Στο πλαίσιο της ατομικής αξιολόγησης, οι διωκτικές αρχές σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας και τις Ιατρικές Υπηρεσίες, ...**
(8) **Αν οι περιστάσεις που αποτελούν τη βάση μιας ατομικής αξιολόγησης έχουν μεταβληθεί σημαντικά, οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε η ατομική αξιολόγηση να επικαιροποιείται καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας.**

Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Αστυνομίας και των εμπλεκόμενων υπηρεσιών αποτελεί βασικό στοιχείο για την Αξιολόγηση Κινδύνου της έμφυλης βίας. Η αποτυχία κοινοποίησης πληροφοριών σχετικά με τον κίνδυνο μπορεί να οδηγήσει σε αστοχίες του συστήματος που θέτουν τις γυναίκες και τα παιδιά σε αυξημένο κίνδυνο περαιτέρω βλάβης/ κλιμάκωσης της βίας. Όλες οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες πρέπει να συμβάλουν στην Αξιολόγηση Κινδύνου, συμπεριλαμβανομένου του ίδιου του θύματος, του δράστη, του ιστορικού της υπόθεσης και πληροφοριών από άλλες υπηρεσίες. Η αυθαίρετη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την υπόθεση μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες οι οποίες μπορεί ν'αποβούν μοιραίες για τη γυναίκα θύμα και τα παιδιά της. Συνεπώς, η Αστυνομία θα πρέπει να διαθέτει σαφείς διαδικασίες σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Η εμπιστευτικότητα και η προστασία των προσωπικών δεδομένων αποτελούν συχνά εμπόδιο στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών. Η συμμόρφωση με τις αρχές προστασίας προσωπικών δεδομένων βάσει του περί Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου (Ν. 125(Ι)/2018) (GDPR), αποτελεί συχνά πρόκληση για την Αστυνομία και τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Δεδομένου ότι, η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική διυπηρεσιακή διαχείριση των υποθέσεων βίας, θα πρέπει η εφαρμογή του Ν. 125(Ι)/2018 να στηρίζει το νομοσχέδιο αυτό, μέσα από σχετικό πρωτόκολλο συνεργασίας, και όχι να εμποδίζει το έργο των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, θέτοντας σε κίνδυνο τις ζωές των θυμάτων.

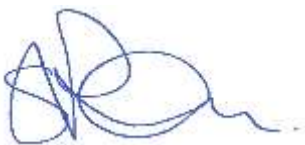
- Άρθρο 32 (4) (7) Μέτρα στήριξης θυμάτων
(4) **Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας...ασκώντας μεταξύ άλλων διασυνδεδετικό ρόλο με άλλες υπηρεσίες, με στόχο τη συνδρομή στήριξης των θυμάτων.**
7) **Σε περιπτώσεις όπου το θύμα υπέστη βία που ενέχει σεξουαλική πράξη χωρίς συναίνεση του, οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες διασφαλίζουν την περίθαλψη του... σε εξειδικευμένο κέντρο, το οποίο στελεχώνεται από πολυθεματική ομάδα,**

περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, και της Αστυνομίας.

- Άρθρο 33 (1) (3) - Εξατομικευμένη αξιολόγηση θύματος
(1) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1) του άρθρου 32, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνεργάζονται με την Αστυνομία και με άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες, όπου αυτό αρμόζει.
3) Το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας κατά την εξατομικευμένη αξιολόγηση του θύματος δύναται να ζητήσει τη συμβολή της Αστυνομίας ή και άλλων εμπλεκόμενων υπηρεσιών ή ειδικών ή και να παραπέμψει το θύμα για εξέταση ή αξιολόγηση.
- Άρθρο 34 (1) (2) - Συνεργασία με μη κυβερνητικές οργανώσεις
(1) Οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες δύνανται να συνεργαστούν για την παροχή των απαιτούμενων υπηρεσιών προστασίας, συνδρομής και στήριξης στα θύματα ή και εκπαίδευσης λειτουργών τους... με μη κυβερνητικό οργανισμό βάσει πρωτοκόλλου συνεργασίας ή ειδικής συμφωνίας μεταξύ τους
(2) Ο σκοπός της συνεργασίας/ανάθεσης αρμοδιοτήτων σύμφωνα με το εδάφιο (1) είναι, η παροχή ολιστικών υπηρεσιών στα θύματα, οι οποίες να είναι συγκεντρωμένες και άμεσα προσβάσιμες από το θύμα
- Άρθρο 39 (1ζ) (1ιγ) - Αρμοδιότητες και καθήκοντα του Φορέα
(ζ) η προώθηση πρωτοκόλλων συνεργασίας μεταξύ των μη κυβερνητικών οργανώσεων και οποιασδήποτε από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες κατά την έννοια του παρόντος Νόμου·
(ιγ) η προώθηση και υιοθέτηση διατμηματικών διαδικασιών με σκοπό την αποτελεσματική αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών από όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, που θα προβλέπουν και τη συνεργασία με μη κυβερνητικούς οργανισμούς·
- Άρθρο 43 (1) (3) (4) - Υποστηρικτικά και θεραπευτικά μέτρα και αξιολόγηση παραβάτη
(1) Οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, σε συνεργασία με άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες, εξασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα διαγνωστικής αξιολόγησης, κατάλληλων θεραπευτικών παρεμβάσεων και αποτελεσματικών προγραμμάτων με σκοπό την....
(3) Οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και η Αστυνομία, σε συνεργασία με άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες,...έχουν την ευθύνη αξιολόγησης της επικινδυνότητας των προσώπων που αναφέρονται στο εδάφιο (2) και του πιθανού κινδύνου επανάληψης αδικήματος βίας κατά των γυναικών, με σκοπό τον προσδιορισμό κατάλληλων προγραμμάτων ή μέτρων παρέμβασης.
(4) Η Αστυνομία ή το αρμόδιο Δικαστήριο, σε συνεργασία με άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες,... λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα...στα οποία έχουν προταθεί προγράμματα ή μέτρα παρέμβασης
- Άρθρο 44 (1) Εκπαίδευση λειτουργών
Οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες...καθώς και την συστηματική και υποχρεωτική ενδοϋπηρεσιακή και διατμηματική εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση και κατάρτιση όλων των λειτουργών ή άλλων που ενδέχεται να έλθουν σε επαφή με θύματα βίας κατά γυναικών ή και να χειριστούν περίπτωση βίας κατά γυναικών, ...

Εισήγηση:

Εισηγούμαστε όπως δημιουργηθεί νέο άρθρο με τίτλο **«Νομική υποχρέωση ανταλλαγής πληροφοριών στα πλαίσια της διυπηρεσιακής συνεργασίας των εμπλεκόμενων υπηρεσιών»** για την αποτελεσματική προστασία/ στήριξη των θυμάτων βίας, της διευκόλυνσης του έργου των επαγγελματιών, καθώς και της ομαλής λειτουργίας των διυπηρεσιακών δομών παροχής υπηρεσιών σε θύματα βίας, όπως είναι το Σπίτι της Γυναίκας.

Σουσάνα Παύλου
Πρόεδρος Συμβουλευτικής Επιτροπής
Πρόληψης και Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια (ΣΕΠΚΒΟ)

Κοιν.: - Επίτροπο Νομοθεσίας
- Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΠΚΑ)
- Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
- Γενικό Διευθυντή ΥΕΠΚΑ